

บันทึก

เรื่อง อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งให้พนักงานสอบสวน
ทำการสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ

กรมตำรวจ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๐๖.๖/๑๑๐๔๕ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยตำรวจภูธรภาค ๗ มีหนังสือหารือกรมตำรวจในปัญหาข้อกฎหมาย กรณีที่อธิบดีอัยการเขต ๗ สั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพของสถานีตำรวจภูธรอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี (วิสามัญ ๖ ศพ) ซึ่งพนักงานสอบสวนมีความเห็นว่าอธิบดีอัยการเขต ๗ ไม่มีอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมได้ โดยให้เหตุผลว่า การชันสูตรพลิกศพมีวิธีปฏิบัติและเจตนารมณ์แตกต่างจากการสอบสวนสามัญ การชันสูตรพลิกศพเมื่อแล้วเสร็จต้องทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพเพื่อให้ศาลทำการไต่สวนและทำคำสั่งตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวว่าใครเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้นั้น กรมตำรวจเห็นว่าตำรวจภูธรภาค ๗ ได้สอบสวนครบถ้วนตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้แล้วว่า ผู้ตายคือ นายสุพฤกษ์ หรือสุเทพ หรือโจ หรือเป็น เรือนใจมัน กับพวก รวม ๖ คน ตายที่บ้านเลขที่ ๑๐๗/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ตายเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ นาฬิกา เหตุและพฤติการณ์ที่ตาย คือ นายสุพฤกษ์ หรือสุเทพ หรือโจ หรือเป็น เรือนใจมัน กับพวก ใช้อาวุธปืนยิงต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้ปฏิบัติราชการ จึงถูกกระสุนปืนเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงแก่ความตาย และผู้ที่กระทำให้ตายคือ ดาบตำรวจสุทิน ยอดไม้งาม กับพวก รวม ๓ คน ทั้งในวรรคสี่ได้บัญญัติให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคสามมาสืบ นอกจากนี้ ในวรรคห้าและวรรคหกของมาตราเดียวกันยังให้สิทธิสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลผู้ตายยื่นคำร้องต่อศาลเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบ รวมทั้งนำสืบพยานอื่นได้และมีสิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้ ประการสำคัญเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่น่าสืบแล้วมาสืบเพิ่มเติมหรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้ เมื่อศาลมีคำสั่งแล้วให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจพนักงานอัยการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพ หรือหากจะตีความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้รวมถึงการสั่งสอบสวนสำนวนชั้นสูตรพลิกศพเพิ่มเติมได้ และพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว ก็ได้หมายความว่าพนักงานอัยการมีอำนาจสั่งไม่ต้องส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพนั้นให้ศาลทำการไต่สวนได้แต่อย่างใด เช่นเดียวกับอำนาจสั่งคดีของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๓ ที่บัญญัติอำนาจ

สั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง สั่งตามที่เห็นควร หรือสั่งงดการสอบสวนอันเป็นเรื่องการสั่งคดีสำนวนการสอบสวนสามัญ ไม่น่าจะรวมถึงอำนาจของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันจะควรนำมาตรา ๑๔๓ (ก) ที่สั่งตามที่เห็นควรมาใช้บังคับกับสำนวนชั้นสูตรพลิกศพที่มีข้อเท็จจริงพอให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งแล้ว และหากศาลมีคำสั่งแล้วให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี โดยหากคำสั่งศาลเป็นกรณีต้องทำสำนวนการสอบสวนสามัญแล้ว พนักงานอัยการจึงจะใช้อำนาจสั่งตามที่เห็นควรตามมาตรา ๑๔๓ (ก) ซึ่งพนักงานสอบสวนควรต้องปฏิบัติตาม

เนื่องจากเป็นปัญหาการตีความข้อกฎหมาย โดยมีความเห็นขัดแย้งกันระหว่างพนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนอันมีผลกระทบต่อการปฏิบัติ กรมตำรวจจึงขอหารือมาเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้ว ได้ความเพิ่มเติมดังนี้

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงว่า ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากสำนวนชั้นสูตรพลิกศพของพนักงานสอบสวนได้ความว่าแพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพกรณีของนายสุฤกษ์ หรือโจ เรือนใจมั่น กับพวก รวม ๖ ศพ นั้น มิใช่แพทย์ประจำโรงพยาบาลแห่งท้องที่อำเภอบางปลาม้าซึ่งศพนั้นอยู่ตามนัยมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนผู้แทน

^๑ มาตรา ๑๕๐ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับสาธารณสุขจังหวัดหรือแพทย์ประจำสถานอนามัย หรือแพทย์ประจำโรงพยาบาลเป็นผู้ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว และให้ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไว้ ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ใช้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบล

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการชันสูตรพลิกศพทราบ

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่)) เมื่อได้มีการชันสูตรพลิกศพแล้วให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพไปยังพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ ให้ทำการไต่สวนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใดและถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวว่า ใครเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้

ในการไต่สวน ให้ศาลปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนไว้ที่ศาลก่อนวันทำการไต่สวนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ

เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนแล้วและก่อนการไต่สวนเสร็จสิ้นสามปี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบและนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อการนี้ให้มีสิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้เพื่อประโยชน์ในการนี้ให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการไต่สวนไปให้บุคคลดังกล่าวแล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้

กรมตำรวจชี้แจงว่า แพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพในคดีนี้เป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาลแห่งท้องที่อำเภอสองพี่น้อง เนื่องจากสถานที่ที่ศพนั้นอยู่ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่รอยต่อระหว่างสองอำเภอดังกล่าวโดยมีแนวคลองแบ่งกั้น ในประเด็นเรื่องการใช้แพทย์ทำการชันสูตรพลิกศพนี้ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงเพิ่มเติมว่า จากแนวทางปฏิบัติของสำนักงานอัยการสูงสุดที่ผ่านมาได้มีหนังสือเวียน^๒ กำชับให้พนักงานอัยการตรวจสอบการใช้แพทย์และบันทึกการใช้แพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากการใช้แพทย์หรือบันทึกการใช้แพทย์ไม่ถูกต้อง เป็นต้นว่าใช้แพทย์นอกท้องที่ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในกรณีนี้ หรือให้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่ หรือแพทย์ประจำตำบลเข้าร่วมชันสูตรพลิกศพแทนอานามัยจังหวัด หรือแพทย์ประจำสถานีอนามัย หรือแพทย์ประจำโรงพยาบาลโดยมิได้บันทึกเหตุที่แพทย์ทั้ง ๓ ตำแหน่งดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้พนักงานอัยการส่งรายงานการชันสูตรพลิกศพคืนไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง

สำหรับการประเด็นการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชันสูตรพลิกศพตามนัยมาตรา ๑๕๕^๓ ประกอบกับมาตรา ๑๔๓ (ก)^๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น ผู้แทน

เมื่อศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่น่าสืบมาแล้วมาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้ถึงที่สุด แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิฟ้องร้องและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หากพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นได้ฟ้อง หรือจะฟ้องคดีเกี่ยวกับการตายนั้น

เมื่อศาลได้มีคำสั่งแล้ว ให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี

^๒ หนังสือเวียน ที่ มท ๑๐๐๒/ว ๘๑ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๘ เรื่อง การใช้แพทย์ทำการชันสูตรพลิกศพ

นอกจากนี้ยังมีหนังสือเวียน ที่ อส ๐๐๐๑/ว ๘๑ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๗ เรื่อง บทบาทของพนักงานอัยการในคดีที่มีการตายเกิดขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า พนักงานอัยการต้องให้ความสำคัญกับการชันสูตรพลิกศพและตรวจศพโดยแพทย์ตามบทบาทของพนักงานอัยการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่มีการไต่สวนการตายพนักงานอัยการต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ทั้งต้องแจ้งกำหนดการไต่สวนให้ญาติผู้ตายทราบ และดูแลสิทธิของญาติผู้ตายในการซักถามพยานและในการนำสืบพยานไม่ว่าโดยตนเองหรือโดยทนายความ

^๓ มาตรา ๑๕๕ ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการสอบสวนมาใช้แก่การชันสูตรพลิกศพโดยอนุโลม

^๔ มาตรา ๑๔๓ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อนให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหามาเพื่อฟ้องต่อไป

(๒) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งตามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานคน

สำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงว่า อัยการจังหวัดเพชรบุรี และอัยการจังหวัดประจำศาลแขวงสุพรรณบุรีได้เคยมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนท้องที่ดังกล่าวทำการสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพในคดีอื่น ๆ มาแล้ว และพนักงานสอบสวนในคดีดังกล่าวก็ได้ให้ความร่วมมือแก่พนักงานอัยการในการดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพที่เกิดขึ้นท้องที่จังหวัดเพชรบุรี^๔ และจังหวัดสุพรรณบุรี^๖ มาแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือของกรมตำรวจประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นว่าเรื่องนี้ มีประเด็นข้อหาหรืออยู่เพียงประเด็นเดียวว่าพนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมเมื่อได้รับสำนวนชั้นสูตรพลิกศพจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม^๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้หรือไม่ ซึ่งข้ออ้างของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีอยู่อย่างไหน ได้กล่าวไว้แล้วแต่ต้น ในประเด็นนี้ ถ้าพิจารณาเฉพาะตัวอักษรของมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม^๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่บัญญัติว่า “... ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพไปยังพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ให้ทำการไต่สวนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ...” ประกอบกับความในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่บัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการสอบสวนมาใช้แก่การชันสูตรพลิกศพโดยอนุโลม” แล้วยังไม่อาจวินิจฉัยให้ชัดเจนได้ว่าความเห็นของกรมตำรวจถูกต้องหรือไม่ เนื่องจากตามตัวอักษรในมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม^๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น พนักงานอัยการอาจไม่มีดุลพินิจที่จะพิจารณาว่าสมควรยื่นคำร้องขอให้ศาลทำการไต่สวนหรือไม่ ซึ่งแตกต่างจากกรณีของการส่งสำนวนการสอบสวนสามัญที่พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยการตีความตามความมุ่งหมายของกฎหมาย โดยพิเคราะห์ถึงเหตุผลของการบัญญัติมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพิเคราะห์บทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ซึ่งได้ความว่า ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการชันสูตรพลิกศพมาหลายครั้ง^{๑๐} โดยการเปลี่ยนแปลงแต่ละ

ใดมาให้ชกถามเพื่อส่งต่อไป

๑๑๑

๑๑๑

^๔ หนังสือสำนักงานอัยการจังหวัดเพชรบุรี ที่ อส (สพ) ๐๐๓๑/๔๔๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ เรื่อง คดีชั้นสูตรพลิกศพ

^๖ หนังสือสำนักงานอัยการประจำศาลแขวงสุพรรณบุรี ที่ อส (สพ) ๐๐๒๑/๑๖๙ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๔ เรื่อง ให้สอบสวนเพิ่มเติม

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^{๑๐} เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๗ การชันสูตรพลิกศพตามมาตรา ๑๕๐ กำหนดให้กระทำการร่วมกัน ๓ ฝ่าย คือ พนักงานสอบสวน แพทย์ และผู้พิพากษาศาลชั้นต้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้มีการแก้ไข

ครั้งนั้น พนักงานอัยการได้เข้ามามีบทบาทในการค้นหาความจริงเพื่อเป็นหลักประกันให้เจ้าพนักงานและสามี ภริยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้ตายด้วยกันทั้งสองฝ่าย การแก้ไขมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มิได้ลดบทบาทและภาระหน้าที่ของพนักงานอัยการในการตรวจสอบการดำเนินการของพนักงานสอบสวนและในการค้นหาความจริงดังกล่าว แต่เป็นการเพิ่มหลักประกันอีกชั้นหนึ่งโดยการนำเอาระบบถ่วงดุลและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการโดยศาลมาใช้ตามเดิม^{๑๐} เมื่อพิเคราะห์ความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๕๐^{๑๑} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่บัญญัติว่า “... และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ” ประกอบกับวรรคห้า^{๑๒} ที่บัญญัติว่า “เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนแล้วและก่อนการไต่สวนเสร็จสิ้น สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบและนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อการนี้ให้มีสิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการไต่สวนไปให้บุคคลดังกล่าวแล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้” แล้ว จะเห็นได้ว่า กฎหมายยังคงประสงค์ที่จะให้พนักงานอัยการมีภาระหน้าที่ในการค้นหาความจริงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการชันสูตรพลิกศพอยู่ และกฎหมายเปิดโอกาสให้สามี ภริยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้ตายซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบ

เพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้การชันสูตรพลิกศพกระทำร่วมกันเพียง ๒ ฝ่าย คือ พนักงานสอบสวนและแพทย์ และได้กำหนดให้มีการไต่สวนคดีชันสูตรพลิกศพในศาลขึ้น โดยพนักงานอัยการเป็นผู้ยื่นคำร้องและนำสืบพยานหลักฐาน ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐ อีกครั้งหนึ่ง โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งบัญญัติให้การชันสูตรพลิกศพกระทำร่วมกัน ๓ ฝ่าย คือ พนักงานสอบสวน แพทย์ และพนักงานอัยการและได้ยกเลิกการไต่สวนในศาลโดยมีเหตุผลว่าไม่สะดวกและไม่เหมาะสม ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐ โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยให้กลับไปใช้วิธีการไต่สวนในศาลอย่างเดิม

^{๑๐} หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ คือ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ข้อ ๒ ได้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้เหตุผลว่าวิธีการชันสูตรพลิกศพไม่สะดวกและเหมาะสม แต่เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ประกาศใช้แล้ว ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมายบางแห่งได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เช่น เมื่อมีราชฎหรือทำร้ายราชฎถึงแก่ความตายแล้วมักจะทำเป็นวิสามัญชาตกรรมและสรุปสำนวนส่งให้อธิบดีกรมอัยการวินิจฉัยโดยไม่ต้องให้ศาลทำการไต่สวนก่อนก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นแก่ผู้ตาย ซึ่งญาติผู้ตายไม่สามารถนำพยานเข้าสืบเป็นการให้อำนาจพนักงานสอบสวนมากเกินไป จึงสมควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ข้อ ๒ และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ ที่ถูกยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไป

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

และนำสืบพยานอื่นได้ในชั้นไต่สวนของศาลด้วย ฉะนั้น ในการชั้นสูตรพลิกศพนั้น หากพนักงานสอบสวนใช้แพทย์หรือบันทึกการใช้แพทย์ไม่ถูกต้อง หรือมิได้ทำการสอบสวนสามี ภริยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้ตายรวมทั้งพยานของบุคคลดังกล่าวด้วย แต่สอบสวนจากด้านเจ้าพนักงานฝ่ายเดียว และทำให้พนักงานอัยการไม่อาจนำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพเสนอต่อศาลได้ เพราะพนักงานอัยการย่อมไม่อาจนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวมาสืบ และญาติของผู้ตายดังกล่าวอาจขอนำสืบพยานอื่นได้ อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมนี้จึงเห็นได้ว่ามีความจำเป็นในการค้นหาความจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติมจากที่พนักงานสอบสวนได้รวบรวมไว้ในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอให้ศาลทำการไต่สวนว่าข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานดังกล่าวนี้มีเพียงพอที่จะให้ศาลทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด เหตุและพฤติการณ์ที่ตาย และใครเป็นผู้กระทำให้ตาย ซึ่งพนักงานอัยการในเขต ๗ ได้เคยใช้อำนาจในการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพมาแล้ว และพนักงานสอบสวนก็ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีมาโดยตลอด^{๑๔} ดังนั้น ความเข้าใจของพนักงานสอบสวนที่ว่าหากให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมได้ และพนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานอัยการแล้ว ก็มิได้หมายความว่าพนักงานอัยการมีอำนาจสั่งไม่ต้องส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพให้ศาลทำการไต่สวนได้แต่อย่างใด จึงเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเพราะตราบไต่ที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าสำนวนชั้นสูตรพลิกศพที่พนักงานสอบสวนส่งมาให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายยังขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์พอที่จะส่งไปให้ศาลชั้นต้นทำการไต่สวน พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ เหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙)จึงเห็นว่า การนำบทบัญญัติในเรื่องการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ (ก)^{๑๕} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นบทบัญญัติอันว่าด้วยการสอบสวนมาใช้บังคับแก่การชั้นสูตรพลิกศพโดยอนุโลมตามมาตรา ๑๕๕^{๑๖} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ย่อมเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและบทบัญญัติในมาตรา ๑๕๐^{๑๗} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมเมื่อได้รับสำนวนชั้นสูตรพลิกศพจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสาม^{๑๘} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ทั้งนี้ตามนัยมาตรา ๑๕๕^{๑๙} ประกอบกับมาตรา ๑๔๓ (ก)^{๒๐} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๑๔} โปรดดูคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดในหน้า ๒-๕ และคำสั่งสอบสวนเพิ่มเติมสำนวนชั้นสูตรพลิกศพของอัยการจังหวัดในเชิงอรรถที่ ๕ และ ๖ ข้างต้น

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔), ข้างต้น

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓), ข้างต้น

^{๑๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^{๑๙} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓), ข้างต้น

^{๒๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔), ข้างต้น

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๕๐